

ZESTIEN JAAR UILENEXCURSIES OP HET LANDGOED GROENEVELD (1970-1985)

Jelle Harder

Het was voor het eerst in 1970 toen onze vogelwerkgroep haar excursieprogramma uitbreidde met een speciale avondexcursie. Doel hiervan was de eigen leden en cursisten van de vogelcursus de gelegenheid te bieden naar uilen te gaan luisteren.

Als geschikt terrein hiervoor werd het landgoed Groeneveld gekozen. Dit landgoed heeft een oppervlak van circa 120 ha, is zo'n 0,5 km breed en 2,5 km lang. In dit in de Engelse landschapsstijl aangelegde oude landgoed treffen we voornamelijk loofhout aan. Er bevinden zich hier en daar groepsgewijs geplante oude eiken en beuken. Ook zijn er diverse oude eiken- en beukenlanen. De waterpartijen en de verschillende aanwezige weilanden zorgen voor een prachtige afwisseling in het gebied.

De aangrenzende gebieden van Groeneveld werden bij dit excursiegebeuren ook betrokken aangezien de gebruikelijke excursieroute langs de randen van Groeneveld liep (zie kaartje).

Sinds die eerste keer is er jaarlijks in eind februari, maar meestal begin maart een uilenexcursie gehouden. Als startplaats voor de wandelingen werd aanvankelijk het parkeerterrein bij de Wijnberg gekozen, later vertrokken de excursies vanaf het parkeerterrein bij het kasteel. Het vertrek was steevast om 21.00 uur en om 23.00 uur waren de excursiegangers dan weer terug. Gewoonlijk werd bij het vertrekpunt een korte inleiding gehouden over uilen, en over Bosuilen in het bijzonder. Daarna splitste de groep zich in twee of drie kleinere groepen die vrijwel dezelfde route volgden, maar tegengesteld aan elkaar liepen. Het aantal deelnemers bij deze avondwandelingen bedroeg gemiddeld 40 personen, met uitschieters naar 100 op 6 maart 1981 en 80 op 27 februari 1982. Belangstelling genoeg dus!

Tijdens de rondwandeling werd op verschillende punten halt gehouden en probeerde de excursieleider met name de Bosuilen te activeren door hun geluid te laten horen met behulp van een cassetterecorder. De ervaring leerde dat dit doorgaans positieve resultaten opleverde.

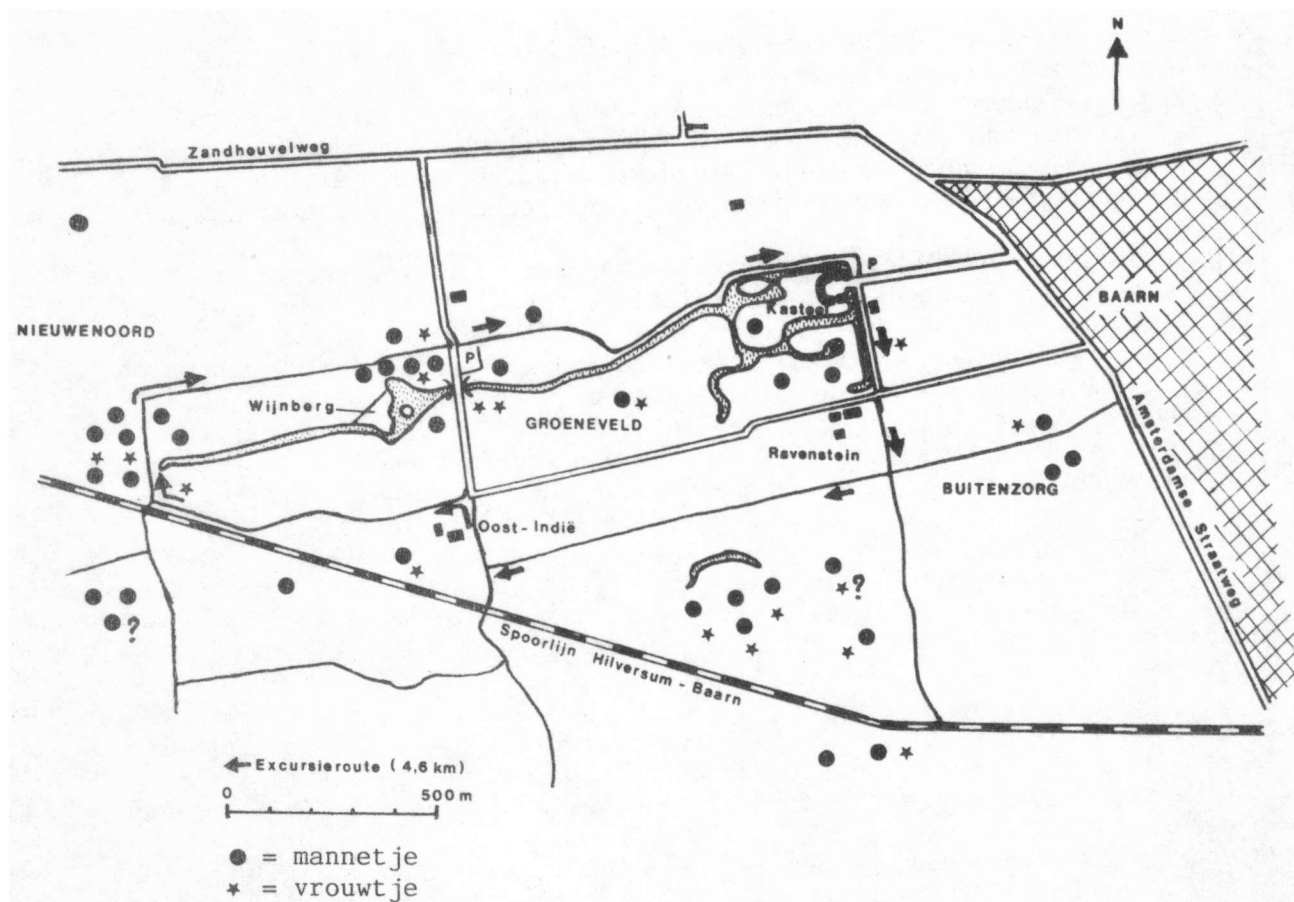
Behalve dat er Bosuilen werden gehoord zijn er, met uitzondering van 1970 en 1973, geen andere uilensoorten waargenomen op deze excursies. Op 2 maart 1970 werd er op het landgoed Buitenzorg een Steenuil gehoord en op 7 maart 1973 bleek er langs de excursieroute een Ransuil en tevens weer een Steenuil te zijn vastgesteld. Van met name de Ransuil zal het zeker niet uitgesloten zijn dat deze soort jaarlijks in Groeneveld broedt.

In onderstaand overzicht zijn de resultaten van de uilenexcursies weergegeven.

2 maart	1970	:	Bosuil	2 mn	4 maart	1977	:	Bosuil	1 mn
	"		Steenuil	1	3 maart	1978	:	Bosuil	7 mn+3 vr
18 februari	1971	:	Bosuil	1 mn+2 vr	2 maart	1979	:	Bosuil	1 mn+mog.1 vr
4 maart	1972	:	Bosuil	4 mn+2 vr	7 maart	1980	:	?	
7 maart	1973	:	Bosuil	3 mn+1 vr	6 maart	1981	:	Bosuil	1 paar+1 mn
			Steenuil	1	27 februari	1982	:	Bosuil	4 mn
			Ransuil	1	5 maart	1983	:	Bosuil	5 mn+1 vr
6 maart	1974	:	Bosuil	1 paar+2 mn	3 maart	1984	:	Bosuil	2 paar+2mn+1 vr
5 maart	1975	:	Bosuil	min. 3 vr	1 maart	1985	:	Bosuil	3 mn+2 vr
4 maart	1976	:	Bosuil	2 paar+1 of 2 mn					

Van 7 maart 1980 zijn mij geen gegevens bekend, maar waarschijnlijk werd er die avond niets gehoord. Bij de andere excursies werd er minimaal wel één mannetje Bosuil gehoord en maximaal zeven mannetjes op één avond. Op die bewuste avond werden bovendien ook drie vrouwtjes gehoord. Het gemiddelde aantal mannetjes en vrouwtjes Bosuilen tezamen bedroeg 4,3 per excursie. Een goed resultaat!

Waarnemingen van Bosuilen in Groeneveld e.o. tijdens de avondexcursies in 1970, 1972, 1976 t/m 1979 en 1981 t/m 1985.

Op het door Ronald Sinoo getekende kaartje - waarvoor ook hier mijn dank - heb ik van elf excursiejaren alle Bosuilwaarnemingen ingetekend. In totaal gaat het hierbij om 51-53 waarnemingen. Duidelijk is te zien waar gewoonlijk Bosuilen gehoord zijn: in de buurt van het vijvertje op het landgoed Buitenzorg (10-11), het landgoed Nieuwenoord (10) en de omgeving van de parkeerplaats bij de Wijnberg (12). Verder treffen we her en der verspreid een aantal vogels aan (19-20 waarnemingen). Mede door deze gegevens mag aangenomen worden dat er jaarlijks op Groeneveld 2-3 paar Bosuilen hebben gebroed. Op Buitenzorg was dat 1-2 paar, op Nieuwenoord ook 1-2 paar en in het deel tén zuiden van de spoorlijn eveneens jaarlijks 1-2 paar. Voor het gehele beschreven gebied een jaarlijks totaal van 5-9 paar Bosuilen.

Literatuur

1. Houten. Marc van: Uilenexcursie 1979. De Korhaan 13(2):51, 1979.
2. Klein. J. : Groeneveld uilenexcursie. De Korhaan 8(4):13, 1974.
3. Klein. J. : Uilenexcursie Groeneveld. De Korhaan 5(3)8, 1971.